

ДИТЯЧИЙ САДОК ЯК ОБ'ЄКТ ПРОЄКТУВАННЯ СУЧАСНОГО МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У даній публікації розглядається дитячий садок як важливий об'єкт проєктування сучасного міського середовища. Зосереджується увага на функціональних і архітектурних аспектах проєктування, які забезпечують комфорт, безпеку та всебічний розвиток дітей. Аналізуються сучасні підходи до створення освітніх просторів, що відповідають потребам громади, екологічним стандартам і принципам стійкості. У тезі також розглядаються інноваційні рішення, інтеграцію дитячих закладів у міську інфраструктуру та їхню роль у формуванні сприятливого соціального середовища.

Ключові слова: дитячий садок, концептуальні рішення, екологічність, планувальна структура.

Abstracts

This publication considers kindergarten as an important object of designing the modern urban environment. The focus is on the functional and architectural aspects of the design, which provide comfort, safety and comprehensive development of children. Modern approaches to the creation of educational spaces that meet the needs of the community, environmental standards and principles of sustainability are analyzed. The thesis also considers innovative solutions, the integration of children's institutions into urban infrastructure and their role in the formation of a favorable social environment.

Key words: kindergarten, conceptual solutions, environmental friendliness, planning structure.

Вступ

Сучасне містобудування перебуває у постійному пошуку ефективних та інноваційних рішень для створення зручного і безпечного середовища, яке відповідало б високим стандартам комфорту, екологічності та соціальної значущості. Одним із ключових об'єктів міського середовища, що потребує особливого підходу у проєктуванні, є дошкільні освітні заклади. Дитячі садки, як перші установи соціального навчання та розвитку дітей, мають важливе значення для формування позитивного емоційного та психологічного середовища. Саме тут діти отримують свій перший досвід спілкування та співпраці, розвивають комунікативні навички, інтелектуальні та фізичні здібності.

Тенденція до створення комфортних і функціональних дитячих садків стала особливо актуальною в умовах сучасного міського простору, де архітектори і дизайнери прагнуть не лише зберегти природне середовище, а й інтегрувати в нові будівлі енергоефективні та екологічні технології. Сьогодні проєктування дитячих закладів вимагає комплексного підходу, який поєднує естетичність, функціональність, екологічність та безпечність.

У світовій практиці дедалі більше уваги приділяється концепціям «зеленого» будівництва та раціонального використання простору. Зокрема, розробка проєктів, які інтегрують природне середовище в архітектурне рішення, дозволяє забезпечити дітям комфортне та безпечне середовище для всебічного розвитку. Такий підхід також враховує сучасні вимоги до інклюзивності, забезпечуючи рівний доступ для всіх категорій дітей і стимулюючи їхню взаємодію з природою.

Мета статті — розкрити важливість концептуального підходу до проєктування дитячих садків, підкреслити значення впровадження сучасних конструктивних рішень та продемонструвати можливості створення сприятливого простору для всебічного розвитку дітей.

Результати дослідження

Будівництво дитячих освітніх установ у нашій країні має більш ніж столітню історію. Відповідаючи на потреби суспільства, поступово зведення дитячих садків та шкіл стає пріоритетним

у масовому будівництві об'єктів соціально-культурного та комунально-побутового призначення.

Сьогодні сфера проектування та будівництва дитячих садків в Україні та за її межами також спирається на досягнення науки; архітектори експериментують з формою, будівельними, фасадними матеріалами, використанням «розумних технологій». Наприклад, у Німеччині, Франції, Італії дитячі садки обладнуються власними сонячними батареями. Зазвичай намагаються інтегрувати будівлі дитячих садків у навколишній ландшафт, створити або зберегти зелену зону навколо, надати будівлі незвичайну форму з веселим та яскравим дизайном. Будівництво дитячих садків потребує особливого підходу до вибору матеріалів та технологій зведення. Дуже важливо, щоб дитячий садок забезпечував не тільки комфортне, а й безпечне середовище для розвитку дітей [1,2].

Загальний образ будівлі по відношенню до оточення дуже важливий: він необхідним чином зближує дітей, їхніх батьків і вихователів. Зовнішній образ визначається архітектурою будівлі та благоустроєм території - ділянки, дитячого майданчика, ландшафту території. Прикладом вдалого поєднання різних складових при проектуванні сучасного дитячого садочку є дитячий дошкільний заклад в м. Далянь, Китай. (Рис.1) Будівля включає 9 класів зі спальнями, душовими, кухнею і їдальнею, а також комп'ютерний клас, науковий кабінет, бібліотеку, багатоцільовий зал, зали для занять бальними танцями і музикою, театрального гуртка, лекційний зал, кімнати для вихователів. Біля будівлі побудовані ігрові майданчики з велосипедними доріжками. Кожна класна кімната являє собою окремий модуль, що складається з двох рівнів. Концепція такого модуля взята з природи: кожен модуль - це стручок, що захищає тендітні насіння [3].

Рис. 1. План та фасади дитячого садочку в м. Далянь, Китай

Проекти дитячих садків нового покоління в Україні також відповідають найсуворішим вимогам безпеки, комфорту, енерго- та теплозбереження і гармонійно поєднуються з навколишнім простором. Різноманітність фасадних і конструктивних матеріалів дозволяє реалізувати різні за виразністю та економічністю архітектурні рішення. Прикладом є проект реконструкції у місті Києві (рис. 2).

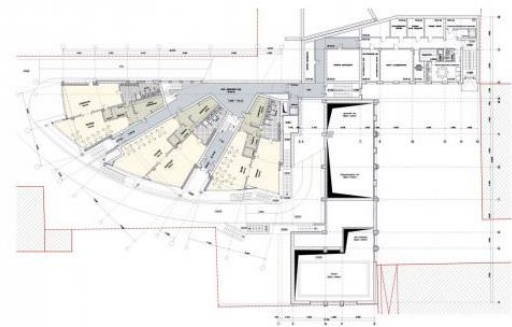

Рис. 2 План 1-го поверху та візуалізація проекту реконструкції дитячого садка в м. Київ

Основою концепції проекту реконструкції дитячого садка у м. Київ є кілька взаємопов'язаних принципів. По-перше, це збереження екологічної автентичності та стійкості навколишнього міського середовища; по-друге, принцип цілісності, який дозволяє розглядати створюваний комплекс як систему, всі функціональні частини якої доповнюють одна одну і безпосередньо пов'язані між собою, обумовлюючи формування третього принципу – принципу комплексного розвитку дітей – своєрідної маніфестації сприятливих умов для їх всебічного розвитку [4].

Внутрішній простір проекту – це втілення всіх трьох принципів. Це екологічний простір, оскільки тут у будь-яку пору року дитина перебуває в умовах природного освітлення та оточена живими рослинами. Воно інклюзивне і багатофункціональне, забезпечуючи всебічний розвиток дітей. Внутрішній простір поділено на кілька зон: зону прогулянок та активних ігор, зону сенсорного розвитку, зону для вирощування рослин і навчання садівництву; воно також може використовуватися для проведення різних групових заходів. Особливості проектування внутрішнього простору відобразилися і на зовнішньому вигляді дитячого садка. Фасадні рішення відповідають особливостям концепції та близькі для дитячого сприйняття. Так, були використані різномасштабні вікна, яскраві евакуаційні сходи та декоративні елементи, що створюють у сукупності образ будиночка на дереві, який близький дітям, пропорційний їм і створює відчуття їх причетності до архітектури.

Дитячий садок, як громадський об'єкт, має чіткі норми проектування архітектури і простору. Проте для вихованців даного закладу матиме значення лише те місце, де вони проводитимуть час на свіжому повітрі, а точніше, ті цікавинки, які там можна буде знайти. Дитячі майданчики з ігровим обладнанням, садочок юного натураліста, де діти вчитимуться розуміти природу, оточуюча рослинність у вигляді дерев, кущів і квітів – ось, що відіграє важливу роль у розвитку дитини [2].

Висновки

Встановлено, що дитячий садок сьогодні є не лише освітнім закладом, а й важливим елементом міської інфраструктури, який впливає на соціальну взаємодію та розвиток громади. Проектування сучасних дитячих садків повинно враховувати інноваційні підходи, що поєднують безпеку, комфорт і екологічність. Ефективне інтегрування таких об'єктів у міське середовище сприяє створенню стійких, доступних та функціональних міських просторів. Таким чином, якісно спроектовані дитячі садки можуть стати каталізатором позитивних змін у міському середовищі, забезпечуючи гармонійний розвиток майбутніх поколінь.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бабушкін, О. І., Чижевський, В. Г. Архітектура громадських будівель і споруд. — Київ: КНУБА, 2012. — 384 с.
2. Швидка, Н. В., Коваленко, П. М. Архітектурне проектування дитячих освітніх установ. — Харків: Харківський національний університет будівництва та архітектури, 2017. — 250 с.
3. Зарубіжний досвід проектування дитячих дошкільних установ, Архитектон звістки вузів. URL: <https://yak.koshachek.com/articles/zarubizhnij-dosvid-proektuvannja-ditjachih.html> (дата звернення: 15.11.2024).
4. GRBN. Проект дитячого садка у м. Києві URL: <https://grbn.pro/proekti/zhitlovi-ta-gromadski-budivli/proekt-dityachogo-sadku-u-m-kiievi.html#kreslennia> (дата звернення: 15.11.2024).

Вікторова Єлизавета Миколаївна – студентка групи 1БМ-23м, Факультет будівництва, цивільної та екологічної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: viktoroval164@gmail.com

Ругініс Богдан Юрійович – студент групи 1БМ-236, Факультет будівництва, цивільної та екологічної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: deodatus.eler@gmail.com

Науковий керівник: **Субін-Кожевнікова Альона Сергіївна** – к. архітектури, доцент кафедри будівництва, міського господарства та архітектури, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: subinkozhevnikova@vntu.edu.ua.

Viktorova Yelizaveta – Faculty of Civil Engineering, Civil and Environmental Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email: viktoroval164@gmail.com

Ruhinis Bohdan – Faculty of Civil Engineering, Civil and Environmental Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email: deodatus.eler@gmail.com

Supervisor: **Subin-Kozhevnikova Alona** – Ph.D. (Candidate of Architecture), Associate Professor at the Department of Construction, Municipal Economy and Architecture, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: subinkozhevnikova@vntu.edu.ua